

POSUDOK OPONENTA NA DIPLOMOVÚ PRÁCU

Daniel SOKOL (2011): Konjunkturální Bratislava. Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy Praha, Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, Praha, 88 strán. Vedúci práce: Prof. Petr Dostál.

Cieľ práce

Posudzovaná diplomová práca predstavuje zaujímavú odbornú štúdiu urbánnej štruktúry hlavného mesta Slovenska Bratislavy. Autor diplomovej práce na str. 10 explicitne formuluje cieľ práce, ktorým je „Na ilustratívnom prípade Bratislavy ukázať, ako konjunkturalita ovplyvňuje vzťah fyzického (urbanistické celky, dopravné siete, poloha, jednotlivé budovy) a sociálneho prostredia (obyvateľstvo, kultúra, ekonomika, politika, médiá)“. Hneď na úvod treba poznamenať, že autor sústredil svoju pozornosť na menej často frekventovanú problematiku mesta a takisto je potrebné poukázať na neštandardnú metodiku výskumu. Využitá, doteraz nepublikovaná teória konjunkturálneho mesta, ktorá vychádza z teórie konjunkturality, určite má potenciál priniesť originálne a relevantné poznatky o skúmanom jave mesta.

Štruktúra práce

Autor rozdelil prácu do deviatich kapitol, ktoré na seba logicky nadväzujú a možno konštatovať, že v nich hodnotené problémy majú vzťah k téme a cieľom diplomovej práce. Úvodná kapitola, v ktorej autor diskutuje k teórii konjunkturálneho mesta priblíži čitateľovi autorove vnímanie problému a predstaví mu základné myšlienky metodiky výskumu. Druhú kapitolu, kde autor popisuje všeobecné vlastnosti „hierarchie“ a na príklade Los Angeles predstavuje zvláštnosti videnia postmoderného mesta považujem za vhodné priblíženie teoreticko-metodologickej bázy diplomovej práce. Prezentačné stručného historicko-politického vývoja Slovenska možno akceptovať ako rámec pre neskoršie post-komunistické konjunkturálne obdobie Bratislavy. Kapitoly 4, 5 a 6, kde autor postupne hodnotí tri základné atribúty sociálno-ekonomickej štruktúry Bratislavy (obyvateľstvo, ekonomiku a dopravu) dobre ukazujú osobitosti Bratislavy ako vo funkčnom tak aj v priestorovom kontexte. Aj tu možno konštatovať, že autor diplomovej práce nie je zbytočne rozvláchny a sústreďuje sa na podstatné črty hodnotených atribútov. Zaujímavou časťou práce je kapitola 7, kde sa autor na príklade piatich dieľčích otázok urbanizmu venuje v cieľi práce spomínanému fyzickému prostrediu Bratislavy, urbanizmu. Bolo na rozhodnutí autora, ktoré dieľčie otázky zhodnotí, proti výberu, ktorý urobil nemám námietky. Hodnotenie „vizuálneho spamu“ Bratislavy chápem ako dobrú vstupnú informáciu o tejto stránke hodnotenia urbanizmu. Túto kapitolu („Urbanizmu“) a ôsmu kapitolu („Kultúra“) treba považovať za kľúčové časti nielen empirického výskumu autora, ale aj celej diplomovej práce. Určite vyvolá značnú diskusiu výber hip hopovej hudby, ako prvku kultúry mesta s dôležitou výpovednou hodnotou o vnímaní mesta. Možno to akceptovať s poznámkou, že pri výbere hip hopu muselo byť autorovi práce zrejmé, že v týchto piesňach budú zdôrazňované najmä negatívne stránky života Bratislavy. Posledná kapitola, kde sa venuje autor prognózam je logickým vyústením práce. Aj keď by viacerí bádatelia asi nesúhlasili s pesimistickým scenárom prognózy mesta

ako ho predkladá autor, treba uznať, že autor svoje úvahy podkladá celkom slušnými argumentmi.

Splnenie cieľa práce

Možno konštatovať, že vyššie definovaný cieľ diplomovej práce sa podarilo autorovi splniť. Celý rad poznatkov o vzťahu konjunkturality k fyzickému a sociálnemu prostrediu mesta predkladá autor explicitne a takisto veľa poznatkov sa dá implicitne vyčítať z početných dobre urobených analýz a hodnotení.

Práca s literatúrou

Autor pracuje s literatúrou v zásade korektne. K práci s literatúrou sa dajú vysloviť dve pripomienky. Autor použité pramene cituje ako v teoreticko-metodologickej časti, tak aj v empirickej časti svojej práce, niekedy sú však uvádzané dlhé pasáže textu bez citovania a nie vždy je jasné či sú to poznatky a myšlienky autora alebo sú to citované výsledky práce citovanej o jednu dve strany skôr. Druhú pripomienku by som si dovoľil vysloviť k absencii niektorých aktuálnych vedeckých prác o Bratislave, ktoré majú dosť blízko k študovaným problémom. Jedná sa hlavne o práce Iru a Andráška venované štúdiu kvality života v Bratislave a práce Ondoša a Korca venované štúdiu sociálno-demografickej štruktúry Bratislavy a návratu mesta na jeho prirodzenú vývojovú trajektóriu.

Celkové hodnotenie práce

Predloženú diplomovú prácu hodnotím kladne. Oceňujem invecný prístup autora k vytvoreniu teoreticko-metodologickej koncepcii práce. Určite sa dá diskutovať k niektorým hodnoteniam autora, ako aj k výberu fenoménov mesta, ktoré majú ukázať vzťah konjunkturality Bratislavy k jej fyzickému a sociálnemu prostrediu. Ale to je podľa mňa takisto prínos práce, vyvolať diskusiu a zdôvodniť svoj výber. Niekedy mám pocit, že autor sa pri hodnoteniach opiera o niektoré staršie práce (napr. Gehl 2000), ktoré nie sú už vo svojich záveroch aktuálne (hodnotenie stavu dopravných prostriedkov v Bratislave, hodnotenie kvality života v Petržalke a iné). Diskusiu vyvolá podľa môjho názoru aj citovanie textov piesní hip hopových skupín. Pejoratívne vyjadrenia v textoch sú charakteristickou črtou tejto hudby a považujem za akceptovateľné ich použitie v texte. Ešte raz by som chcel poukázať na fakt, že výber hip hopu ako prvku kultúry jasne predikoval traktovanie negatívnych črt života mesta a sústredenie pozornosti na sex, drogy, peniaze, podvody a politiku ako zreteľné dominantné negatívne črty mesta.

K práci nemám zásadnejšie pripomienky. Odporúčam ju k obhajobe a navrhujem hodnotiť známku „výborne“.

V Bratislave, dňa 23.5.2011

Prof. RNDr. Pavol Korec, CSc.

oponent